

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe ună anū 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe anū 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N° 183.

Vineri, 15 (27) Augustu.

1886.

Din cauza S-tel sârbători de mâne, diarul nu va apăre până Sâmbătă.

Brașovū, 14 Augustu 1886.

Revoluțiunea bulgară preocupă ađi întręga pressă europeană. Nu persóna prințului Bulgariei, fiă ea ori câtū de simpatică, nici Bulgariei și statul lor sunt aceia cari provocă această interesare generală, ci cestiunea, că în ce relațiuni stau marele puteri una cu alta și ce scopuri urmăresc ele în Orientū, agitā așa de multū spiritele.

Esistă séu nu și ađi o înțelegere între cele trei împărății? Limbajul moderatū de care se folosesc acum și foile rusesci, în urma celor germane, față cu revoluțiunea bulgară ne face să credamū, că între cele trei cabinele a fostū prevădută și eventualitatea unei nouē răscole în Bulgaria și că pentru această eventualitate s'a luatū înțelegerea, ca să nu intervină nici o putere, fără consimțământul celorlalte.

Probabilū că detronarea principelui Alexandru a venitū neașteptatū celorl din Berlinū și Viena, cari negreșitū s'au gânditū mai multū la eventuale turburări din cauza uniunei bulgare și a modificării statutului organicū al Rumeliei orientale. Cu tóte acestea fiindū făcutū odată detronarea, Germania și Austro-Ungaria au trebuitū să observe deocamdată reserva indicată de interesele mântinerii păcii, așteptându să vedă mai întâiu ce vrea să întreprindă Rusia.

Cabinetul rusescū la rëndulū séu observă totū aceeași tactică prudentă, și pressa rusescă accentuează, că Rusia vrea să evite câtū se póte de multū unū amestecū directū în acțiunea bulgară. Și are dreptate; de ce să mai atragă asupra și acestū odiu, după ce prin amestecul ei indirectū a făcutū să se detroneze prințul Alexandru și astfel a scăpatū de unū dușmanū alū politice rusesci în peninsula balcanică?

Politica de neintervențiune însă póte să aibă unū succesū numai pe câtū timpū lucrurile în Bulgaria se vorū desfășura totū atâtū de netedū, cum s'a întâmplatū dela izbucnirea revoluțiunei rumeliote până acuma. Dér decă în adeverū o contra-revoluțiune ar desbina pe Bulgari în douē tabere, care să se bată pe viēță și pe mórte, atunci nu va mai merge cu „impăciuirea indirectă“, ci una séu alta dintre puteri va trebui să intervină.

Ori dóră s'a prevădută și acestū casū? Nu cumva faima, ce s'a ivitū mai de multe ori, că România ar fi destinată să restabilească ordinea în Bulgaria, să fiă basată în planurile aliaților?

Lăsându la o parte combinațiunile cutezate de felulū acesta, nu putemū să nu ne exprimăm mirarea asupra naivei pretențiunii ce o face Bulgarilorū „Journal de St. Pétersbourg“, ca să se pórte bine și „să nu împedecă acțiunea marelor puteri“. Va se dică Bulgari să fiă mulțamiți cu ce a făcutū Zancov și să nu încerce a se opune detronării vitézului lorū prințū, căci astfelū numai — adauge fóia rusescă — își va putē asigura Bulgaria viitorulū séu.

Care viitorū? Celū rusescū ori celū bulgarescū? Aici, în această cestiune, este ascunsū simburile situațiunii, pe care fórte nimeritū o caracterizează „Neue Freue Presse“ dicēndū:

„Prin detronarea lui Alexandru trebuie să considerămū ca părăsită pentru multū timpū aceea soluțiune a cestiunii orientale, care avea de scopū a pune în loculū Turciei, ce se disolvă, unū numărū de state libere și independente și care arū fi avutū avantajulū d'a delătura cu încetulū rivalitatea periculósă dintre Rusia și Austro-Ungaria în peninsula balcanică. Acum în fiacare zi trebuie să ne așteptămū d'a vedē născēndu-se nouē cestiuni primejdióse de compensațiunii, de echilibru, de delimitare a sferelor de interese.“

Rusia promite, că nu va turbura pacea,

dér cere în schimbū ca monarhia nóstră să consimtă la íaptele agenților rusesci în Bulgaria. Nu cumva este pré mare prețulū acesta ce se cere pentru susținerea unei păci nesigure?

Păreră nóstră este, că au dreptate aceia, cari dicū că Austro-Ungaria a suferitū unū desastru diplomaticū decisivū în Bulgaria și că influința ei, de care atâtū de multū se vorbea, s'a redusū aprópe la zero. Astfelū înaintându pe cărarile indicate de înțelegerea secretă dela Skiernevice și Kremsier, cine scie la ce desastre avemū să ne mai așteptămū.

Revoluțiunea din Bulgaria.

Cetimū în „România“:

Nu este lucru mai ciudatū decâtū ceea ce se întâmplă cu pacea Europei. Tocmai când diplomația izbutesce a stabili o înțelegere și a da mai multe și mai solemne garanții, tocmai atunci pacea Europei este mai șubredă și primesc lovituri mai puternice... Asigurările de pace, cari s'au cântatū în ultimele zile așa de multū, au fostū atâtū de factice, încatū nu numai afară din cerculū celorl douē imperii s'a doveditū că pacea nu este o realitate, dér chiarū în mijloculū lorū lupta de rassă și de interese să întreține până la vrășmășiă. Ori câtū s'arū subscrie tractate și alianțe între guvernul germanū și celū austro-ungarū, popórele între ele nu potū abdica la simțămintele și tendințele lorū. Așa, pe când la Gastein se produceau demonstrațiunile cele mai căldurose de simpatii și iubire, Germanii și Ungurii se respingeau și se urau reciprocū. La invitările făcute de Unguri, consiliile municipale din München și Berlinū au refusatū de a lua parte la serbările din Buda-Pesta. Și se scie care suntū motivele unui asemenea actū. Elementul germanū, aprópe ca și elementul românescū, este strivitū în Ungaria fără cruțare. Asemenea și Universitatea dela Heidelberg, la serbările séle a invitatū tóte universitățile din Europa, numai pe cea din Pesta a dat' o uitărei. Aceste douē fapte recente au datū locū la o discuțiă fórte animată în diaristica ungară.

Pe de altă parte, cele afirmate de diarulū „Wiener Allgemeine Zeitung“ nu suntū de o însemnătate mică, și nu dovedescū tocmai semne de pace. Acestū diarū spune că d-lū Paulū Derouléde fiindū întrebātū în Rusia, ar fi declaratū că:

„Trebuie ca Rusia să dea semnalulū „liberării Europei de jugulū d-lui de Bismarck. Franța e gata a arēta ceea ce póte.“

Tóte aceste fapte nu militează în favórea păcii, și ori-ce s'ar fi hotărītū la Gastein, astădi în urma evenimentului dela Sofa nu se mai póte pune încredere în pace. Complicațiunii, și încă complicațiunii din cele mai grave, negreșitū că au să se desfășure împrejurulū hotarelorū nóstre. Și întebarea este: decă avemū și noi o politică națională, séu decă guvernulū persistă încă a se învêrti totū în sfera politice străine...

Epoca serie:

Deja de cât-va timpū atmosfera politică părea încărcată cu electricitate.

Alianța celorl trei împărăți, pe care să întemeia speranțele de pace în Europa, să rupsesse la Gastein, cu ocasiunea întrevederii împăratului Germaniei cu împăratulū Austro-Ungariei. Acestă ruptură a fostū unū fulgerū de lumină pentru lumea politică.

Detronarea principelui de Battenberg este pentru împăratulū Rusiei o strălucită satisfăcțiune personală și o energetică afirmare a influenței ruse în peninsula balcanică; pentru diplomația englesă o înfășăngere din cele mai umilitóre; pentru Austria o amenințare gravă în interesele sale cele mai scumpe în Orientū; ér pentru Germania o strașnică lovitură de amorū propriu și o teribilă ciocnire dată influenței ce-și credea asigurată pe țărmurile Dunărene.

Résboiulū díce:

S'adună tóți miniștri nóstri spre a ține consiliu sub președinta Regelui, ocupându-se de aceste evenimente, care potū să ne atingă interesele țării într'unū modū directū, căci cu detronarea Prințului Alexandru cestiunea pensulei Balcanice să deschide din nou și póte de astădată va fi mai complicată decâtū în anii 1878 și 1885.

Noi credemū, că în urma acestui evenimentū, unele din statele semnatare vorū considera atâtū tratatulū din Berlinū dela 1878 câtū și hotărirea conferinții din Constantinopolū dela 1885 ca ne mai existându, și astfelū nu se póte prevedea la ce rezultatū vorū ajunge negociațiile viitoare ale acestorū puteri. Asemenea nu se scie încă, decă această nouă lovitură s'a făcutū în urma vreunei înțelegeri și cu consimțământulū Austro-Ungariei și Germaniei, ai cărora cancelari s'au întâlnit de curēndū împreună cu suveranii lorū la Gastein...

Istoria cea nepărtinitóre va păstra câteva pagine frumoșe acestui Prințū, care, prin abnegațiunea sa desăvêșită și prin unū curajū rarū, a pusū în mirare tótă lumea, neavēndū altū scopū decâtū acela d'a apăra interesele națiunii, care 'i incredințase sórta ei și pe care o găsise într'o stare de cultură cu totul primitivă, încatū a fostū nevoitū să admită în primulū cabinetū, formatū la Sofia, pe unū ministru de instrucțiune, care nu scia carte.

Prințul Alexandru de Battenberg n'a pututū fi detronatū cu deplinū consimțământū alū națiunei bulgare, ci de o mână de factioși și intriganți aserviți politice rusesci. Deși detronatū ađi, elū póte pleca cu fruntea senină, mândru și cu consciința pe deplinū împăcată, de órece a făcutū totū ce 'i era cu putință pentru a ridica la o înălțime neașteptată unū poporū, care d'abia erī a fostū liberatū de sub jugulū turcescū.

Nu ne indoimū că însuși Prințul Alexandru va lumina în curēndū opiniunea publică a lumii asupra evenimentelorū din peninsula balcanică.

Detronarea prințului Bulgariei.

Cetimū în „Telegrafulū“:

Lovitura de statū s'a făcutū tocmai în momentulū când Europa era slabū reprezentată la Sofia.

D. Lascelles, agentulū Angliei, plecatū în congediu cu soția și copii. Baronū Blegeleben, agentulū Austro-Ungariei, plecatū în congediu.

Nu scimū nimicū pozitivū despre agentulū Germaniei, dér pare-ni-se că și elū lipsesc din Sofia. Tocmai principalele puteri favorabile principelui n'aveu reprezentanți în capitala bulgară.

Lumea era împraștiată, din cauza vacanțelorū. Cei mai bunī amici ai principelui lipsescū din Bulgaria;

Panița, vestitulū căpitanū din timpulū răsboiului comandantū alū voluntarilorū atunci, acum maiorū, e bolnavū la Baden-Baden. Colonelulū Nicolaief, șeful armatei pe timpulū răsboiului bulgaro-sêrbū, se află la München. Maiorulū Pietrof, șeful statului maiorū, se află la Viena.

În afară d'acești ofițeri superiori, trebuie să notămū că ministrulū de răsboiu Nichiforov e greu bolnavū de multă vreme, că d. Stambulov, președintele Sobranției, era la Tirnova, d. Zacharia Staianov, la Rusciucū. Într'unū cuvēntū, tóți ómenii devotați principelui erau împraștiați, cari în străinătate, cari în provinciă. Nu rămăsese în Sofia mai de valóre decâtū Caravellov și acesta a trebuitū să cedeze.

Se va observa, că autorii loviturii de statū au întrebuintatū numai ómenii inferiori și cunoscuți ca infocați partizani ai Rusiei. Totū așa s'a procedatū în tóte orașele.

Totū ce e anti-rusū și póte să plece, plecă.

Guvernulū provisoriu, a cărui listă s'a comunicatū autorităților bulgare, e plăsmuitū. Avemū o sumă de indicii pentru acesta. Din cei 11 membrii ai guvernului, numai patru se aflau în Sofia la facerea loviturii și chiar până Sâmbătă dimineța. Éta unde erau ceilalți membri: Stambulov la Tirnova, Radoslavov la Varna, Icomonov la Șumla, Vilicicov la Peșia, Magyarov la Filipopolū, Nichiforov la Icar-bani, bolnavū de ofițiă. Numele d-lui Stoilov a fostū pusū pe listă tocmai pentru a inriuri asupra maselorū prin aceea, că e uniculū prietnū sincerū devotatū alū principelui și cunoscutū astfelū de lumea bulgară.

Acum douē săptămāni d-nii Caravellov și Stambulov s'au dusū la agenția rusă din Sofia. Caravellov comunică însărcinatului d'a faceri rusū, Bogdanoff, că guvernulū bulgarū e animatū de cea mai sinceră dorință d'a recăștiga favórea Rusiei și-lū rugă să intervie pentru înlăturarea încordării existente.

Agentulū răspunde: Că nici Rusia nu vrea altū ceva. Dér ea nu se mulțumescē cu vorbe ci vrea garanții, fapte. Rusia consimte să se împace cu următoarele condițiuni: 1. Să se rechieme oficerii ruși; 2. În Cabinetulū bulgarū ministrulū de interne și celū de răsboi să fiă ruși, desemnați de Rusia; 3. Principele Alexandru să fiă detronatū și în loculū lui Bulgari să alégă Domnū p'unū principe desemnatū de Rusia.

D. Caravellov n'a voitū să primescă aceste condițiuni și tratările s'au opritū aci.

Condițiunea a treia e pe jumătate împlinită acum; urma-vorū și celelalte?

Garantāmū în modulū celū mai absolutū autenticitatea condițiunilorū espuse mai susū.

În Bulgaria se crede că Rușii vorū veni să ocupe țera. Trupele însă vorū fi transportate pe Mare la Varna și pe Dunăre. Pe Dunăre, cu ajutorulū companiei Gagarin, pe Marea Negră cu ajutorulū „companiei ruse comerciale de navigare pe Marea Negră“ care are trei vase potrivite pentru acestū scopū: douē mari, Russi și Bolgaria, putēndū să transporte fiă care 1000

omeni, și unul d'a doua mână, Olga, putându transporta până la 600 omeni.

Firesce că această scire o dămă cu totă reserva; așa se crede în Bulgaria.

România și evenimentele din Bulgaria.

Cetim în „Epoca“ de Mercuri:

— M. S. Regală pleacă ați cu un tren special din Sinaia la 3 ore.

— Se țice că d. Cavaler Heydler Egregg, însărcinatul d'afaceri al Austro-Ungariei, în convorbirea sa cu d. D. Sturdza, ar fi propus acestuia o acțiune militară a României în Bulgaria pentru restabilirea „Statului quo ante“; sprijinul Angliei, Germaniei și al Austriei ar fi asigurat guvernului Român.

— Prințul Alexandru s'a imbarcat la Rahova a-séra. La Bucuresci se credea că el va descinde la Bechet, și s'a dat ordine autorităților d'acolo să-l primescă cu toate onorurile, înlesnindu-i drumul spre Bucuresci. Apoi s'a adăstăat asemenea la Giurgiu, și se și anunțase pentru ați dimineta sosirea la Bucuresci. D. A. Stolojanu, ministrul Domenielor, a și plecat cu trenul de dimineta la Giurgiu, probabil spre a'i eși înainte. În urmă primul-ministru a adresat o telegramă circulară către căpitani de port și autoritățile orașelor mărginașe, că îndată ce prințul Alexandru ar sosi la unul din acele puncte, să i se pue imediat la dispoziția sa pentru orice înlesnire.

— D. Dim. Sturdza a avut ați o lungă întrevedere cu însărcinatul de afaceri al Austro-Ungariei.

— Guvernul Român a fost invitat de guvernul Rusă a nu da asilul principelui Bulgariei.

— D. Nacevici, agent diplomatice al Bulgariei la Bucuresci, a cerut printr'o lungă telegramă deslușiri guvernului provisoriu dela Sofia. Până acum n'a primită nici un răspuns.

— Din Brăila se anunță, — scrie „Răsboiul“, — că vaporul, în care se află prințul Alexandru al Bulgariei, a trecut prin dreptul acelu oraș ați pe la orele 3 d. a. mergendă în jos spre Reni.

La Sinaia.

Écă cum relatéază „Epoca“ cele petrecute la palatul dela Sinaia, când a sosită scirea despre evenimentele din Bulgaria:

Scirea că complotul a reușit în Sofia a sosită la Castelul Peleş Sămbătă, la 2 ore după amiaț. Pe la 2¹/₂ M. S. a comunicat o mai înteu principelui Dimitrie Ghica, pe care l'a chiamat îndată la palat, unde l'a reținută mai multă vreme.

Sămbătă séra, era anunțată o serată, la care toți diplomații erau invitați, și diferite persoane din societatea dela Sinaia. Din ministrii erau presinți d-nii Sturdza, Stătescu și general Angelescu. Se jucau nise comedii de salon. Înainte d'a începe prima piesă, pe la orele 8 și jumătate s'a observat că d. D. Sturdza s'a apropiat de Regina și a vorbit cu densă câteva vorbe, după care amându s'au apropiat atunci de Rege. D-lă Stătescu a venit să se amestece în conversațiune

Regele a chiamat în acestă cercă pe d. de Busch, ministrul Germaniei, și au stat cu toții de vorbă aproape un sfert de oră. Regele avea aerul numai preocupat. Regina însă părea consternată. D. de Busch a spus unei persoane: „Acestă evenimentă e de o gravitate incalculabilă“. Cerendă-i-se mai multe informațiuni, el a răspuns această frasă caracteristică, care ar dovedi că

Germania a fost cu totul străină acestor evenimente: „Nici principele de Bismarck nu trebuie să știe mai multă decâtă știmă noi“.

Regele apropiindu-se de d. Heydler de Egregg, însărcinatul de afaceri al Austriei, acesta a răspuns M. Sale: „Acele sciri suntă foarte grave și foarte rele“. Regele a răspuns: „Trebuie să mai așteptămă sciri nouă, nu ne putemă încă pronunța“.

În totă timpul seratei, d. Vilamoff, însărcinatul de afaceri al Rusiei, părea foarte vesel.

SCRILE DILEI.

În Alt-Becse s'a ținută o adunare poporală care hotărî să petiționeze la dietă pentru înființarea armatei naționale de sine stătătoare. Deputatul Ugronă va înmăna petițiunea. De asemenea adunarea poporală ținută în Felegyhaza a luată totă o astfel de hotărîre.

—x—

Se scrie „Independenței“ din Bacău: „La 5 Augustă curentă, o cetă de 300 Unguri au trecut granița și ajungendă la plasa Taslului de jos, au dat focă grăului secerat al proprietarilor. S'au luată măsură pentru a nu se mai repeta asemenea desastre, precum și pentru prinderea cetii. Armata s'a pusă în urmărire loră.“ — Se pte ca foile „patriotice“ să nu scie nimic despre acestă casă?

—x—

Pentru vizitarea esposițiunii periodice din Sibiu se dau dela 1—30 Septemvre n. bilete de drum pe toate liniile căilor ferate ale statului cu preț scădut.

—x—

Industriașii sași din Brașovă au de gând să facă o excursiune la Clușiu. În fruntea mișcării se află deputatul Adolf Zay și președintele reuniunii industriale Josef Dück.

—x—

Cu privire la balul ce s'a arangiat dăle trecute în Năsăud din partea academicilor români, lui „Kolozs. Köz.“ i se scrie, că dimineta după sfirșitul balului a plecat dela hotelul „Rahova“ o cetă ca de vr'o 15 înși cu scopul ca să mērgă la hotelul „Grivița“. Trecedă însă prin piață și vedendă stēpul cu tricolorul ungeresc pe care era scrisă numele comunei, unul dintre ei a făcută propunerea să mērgă să și bată joc de el. De astădată însă țice corespondentul fōiei unguresci, că propunerea nu a fostă primită, dēr îndată după aceea eșiră din hotelul „Grivița“ trei tineri români cu sticlele pline în mână — între cară se afla și vestitul nimicitor de stēgură din Rodna vechiă — și aceștia stropindă în formă de cruce stilpul, l'au scuipat de trei ori și apoi s'au întorsă satisfăcuti în „Grivița“. „Patrioții“ strigă că prin acestă sa făcută o nouă ofensă colorilor statului maghiar. — Flăcuri jidovesci!

—x—

Șefii cercurilor administrative politice, pretorii și subpretorii de până acum, pe baza legii municipale, Art. diet. XXI din anulă curentă 1886, pōrtă titlul de: fōszolgabiró, (pretor primar), érá subpretorii séu ajutorii pretorilor: szolgabiró, (pretor.)

—x—

Tinerimea studiosă din jurul Făgărașului va întocmi o petrecere socială de jocă premersă de producțiune literară, în Făgăraș, Duminică în 17/29 Augustă a c. în sala „Hotel Lauritsch“. Venitul e

destinată pentru reuniunile femeilor rom. de acolo. Prețul întrării: de persoană 1 fl. de familie 2 fl. v. a. Începutul la 7 ore séra. Ofertele marinimose se primescă cu mulțămă și se voră chita publice. Programa: 1. „Cuvēntă de deschidere“ rostită de Nicolau Clonța, clerică abs. 2. „Despre egoismă și abnegațiune din punctă de vedere socială“, disertațiune de Valeriu Comșa teologă. 3. „Garda Seraiului“, poesiă de V. Alexandri, declamată de Ioan Broju clerică. 4. „Valurile Dunării“, valsă de I. Ivanovicu executată pe flaută de Valeriu Comșa cu acompaniamentă. 5. „Din povestea vorbei“, poesiă de A. Pană, declamată de Nicolau Clonța clerică abs. 6. De ce n'om pace, romanță de Carini, duetă cu acompaniamentă, După producțiune armeză danț.

—x—

Prințul Carolă de Hohenzollern, unul din nepoții Regelui României, care pare a fi desemnată ca moștenitoră presumtivă ală tronului, va sosi luna viitoare la Sinaia. Se țice că și va face voluntariatul în armata română.

—x—

„Sieb. Deutsch. Tgblt.“ spune, că Sămbăta trecută, agentul și comerciantul de produse P. din Sibiu a nebunit. În urmă răsboiului vama, afacerile sale cu România, unde lifera postavă, începură a stagna și se ocupa mereu cu idea cum ar puté paralisa efectele răsboiului vama. Astfel Vineră apără în redacțiunea unei foi de acolo cu ună lungă articolă asupra răsboiului vama, compusă în limba ungerescă și începută a-lă ceti redactorului; dēr după primele propozițiuni întrepruse fără veste cetirea și o luă la fugă cu articolul cu totă. Étă o nenorocită jertfă a răsboiului vama!

Ultime sciri.

Constantinopolă, 23 Augustă. (teleg. diaru-lui „Egyetértés“.) Revoluțiunea din Bulgaria de și n'a causată o surprindere, totuși a provocată o mare consternațiune asupra Porței. Se scie în adevēri că în Bulgaria și Rumelia Orientală, precum și în Macedonia, lucréză puternic băni Rusiei, dēr nimeni nu se aștepta ca acele agitațiuni să aibă ună rezultată atât de eclatantă. În cercurile otomane bine informate circula șgomotul că Pōrta trebuie să interviă imediată în interesul prințului Alexandru. Toți suntă convinși că Turcia ca putere suzerană va interveni chiar cu puterea armelor pentru năbușirea revoluțiunii. De asemenea se asigură că în cabinetul din Constantinopolă influența Rusiei ar fi foarte mare.

Belgradă, 24 Augustă. Alaltăieri și ieri consiliul de ministri s'a întrunit sub președința Regelui. Generalul Lejšanin și mai mulți ofițeri au asistat la ședințele consiliului. În urmă evenimentelor din Bulgaria, Regele a întârziată plecarea sa la Gleichenberg și a rechemată pe d. Garașanin, care era în concediu. Granița bulgară este cu totul închisă schimbului de depeși cu Viena. Secretarul legațiunii austriace, d. Schiesl, a fostă chemată de două ori la rege.

Londra, 24 Augustă. — Discuțiunea adresei la discursul tronului a continuat la Camera comunelor. Nu s'a pusă guvernului nici o întrebare în privința elementelor din Bulgaria.—

FOILETONU.

Cele trei mărgăritare din începutul renașterii italiene.

(Studiu archeologică de Severă Mureșianu).

(Fine.)

În partea stângă a tabloului lui Masaccio e o altă scenă totă din viața Sf. Petru și anume cum elă învia pre Teofilă, fiulă domnitorului din Antiochia, dēr acestă a lăsată nefinită și a trebuit să trecă mai bine de o jumătate de seculă până ce ér s'a pusă în lucrare și s'a finită prin Filippino Lippi. E probabilă cumcă cauza acestei înteruperi a măiestritului séu opă, ce ar fi fostă pōte o minune a prestațiunilor artistice, să fiă numai ridicolă remunerațiune corespundătoare mai curendă unui dileriu, decâtă unui artistă consciu de mărimă sufletului séu.

Prin acestă lucru își încheiă Masaccio grandiosul séu ciclu de frescuri din capela Brancacci, în cară și-a dezvoltată geniul séu în modă atât de strălucit.

Acestă capelă e ună adevērată tesaură ce ascunde în sine cele mai frumoșe frescuri ce pictura până atunci a fostă produsă. Ele au fostă, până nu apăruse operele

lui Rafael și Michelangelo, considerate ca minunea minunelor, ca acelu sacru focală în arta picturii, ce respāndea lumină și entuziasmă artistilor privitor. Și decă sufletele contemplătoare în culmea admirațiunii aflau în ele cea mai mare satisfacțiune, câtă de mari au trebuit să fiă impresiunile asupra sufletului lui Rafael, câtă de sublimă pentru elă alungarea din paradisă pe care o reproduse cu puține modifițiuni în logie Vaticanului.

Și totuși aceste admirațiuni și glorificări ce suntă legate de numele nemuritorului Masaccio nu contribuescă câtă de puțină la îndulcirea sorții lui vitrege. Poreclit în viață, copilă ală lipsei și sērăciei, a trebuit să mai susțină pre mama sa veduvă și pre fratele séu minorēnă, cu ei să împartă micul séu câștigă ce nu sātisfăcea nici trebuințeloră dălnice. Astfelă acestă mare artistă, care în luptă pentru esistență a produsă acele picturi cară au fostă decōrea seculului ală 15-lea, ce n'ar fi putută încă produce, decă ar fi fostă mai desmerdată de sorte și decă firulă vieței sale ar fi fostă mai lungă?!

În acelu timpă, când Ghiberti era stimat, glorificat și încercat cu cele mai înalte onoruri, éru operele lui splendidă rebonificate; când Brunelleschi încă își primescă răsplata sa pentru fategile studiului séu; când învetații și alte talente cară contribuescă la reînnoirea italiană se bucură de sucursulă concetățenilor, de adă-

postul și încuragiarea din partea familieloră avute, — pare că numai Tommaso, fiulă notarului Ser Giovanni, di Simone Guidi, lipsit de acelu dēr ce în societatea omenescă contribue la rădicarea individualității, își consumă spiritul séu între zidurile reci ale capelei Brancacci în împrejurările cele mai triste, fără amici și protectori, desconsiderat și luat în risă de concetățenii séi.

Miseria lui a trebuit să fiă mare, averea câtă o avea era pemnorată, datorea la mai mulți cu diferite sume micușe, chiar și la ună învetațelă ală séu, Andrea di Giusto, căți-va florini.

Afară de operele ce le-a făcută Masaccio în Carmine a mai lucrată în S-ta Maria Novella ună fresco. Îndată în drēpta dela intrarea principală este acestă fresco ce representă Sf. Treime.

Acestă este unulă dintre cele mai frumoșe opuri ale lui. Durere că deși restaurat elă arată numai o umbră a splendidului séu trecut. Aci D-șeu ține pre crucificatulă Isus, deasupra loră este spiritul sântă în formă de porumb. De ambe laturi stau Maria și Ioană cu expresiuni de cea mai adencă durere. Dedsută plină de adorațiuni suntă ingenunchiați, de o parte fundatorul, ér de cealaltă soția sa.

Alte opere de mână sa executate în Florența nu s'au conservat până pre timpurile nōstre. În S. Cle-

„Times“ constată că Bulgaria e de acum înainte ante-postul Rusiei și că acesta va favoriza acum unirea Rumeliei cu Bulgaria. Diarulul adaugă că Poarta va suferi consecințele politice sale echivoce, dăr că se apropie momentul în care va începe conflictul între interesele engleze și rusești. — „Sdandard“ dăce, că revoluțiunea bulgară interesează pe Germania și Austria mai mult decât pe Anglia și că această hotărâre a fost primită cu entuziasm în lagărul dela Krasnoe-Selo.

Galați, 24 August. Yachtul prințului Bulgariei a fost dărit dela Galați pe la 4 ore. El și-a urmat drumul spre Reni, und se dăce că un alt tren special așteaptă pe prinț. Prințul Alexandru a fost vădit pe bordul Yachtului său de pe înălțimele Hârșovei.

Constantinopol, 25 August, (séra). Sciri din Sofia anunță că toate orașele din Bulgaria au fost puse în stare de asediu. Garnisioanele din Vidin, Șumla și Plevna refuză d'a presta jurământul guvernului provisoriu. Există divergență de opinii între membrii acestuia. Se asigură că maiorul Nikiforoff ar fi fost ministru de rebelie fără știrea sa și că ar fi protestat contra jabusului ce s'a făcut de numele său pentru a uni armata. Pressa turcă se abține dela orice comentarii și spune că Poarta ia măsurile necesitate de împerejurări.

Adrianopol, 24 August. — După știri acreditate, garnisioanele din Filipopol a luat armele în favoarea prințului Alexandru. Regimentul de infanterie a trecut cu tobele înainte, în fața consulatelor unde comandantul său a declarat că totă armata bulgară se opune la detronarea prințului și că e gata a se lupta și a muri pentru dânsul. Se așteaptă pe mâne sosirea populațiunii dela țară de prin toate satele vecine, căci ea se arată cu totul devotată prințului. În oraș, poporul se înfrășese cu trupele.

Constantinopol, 24 August. — Sciri din Filipopol dela 23 August anunță, că o contra-revoluțiune sprijinită de armată a proclamat din nou pe prințul Alecsandru. — O proclamațiune afișată er la Vidin și semnată de autoritățile militare ale acestui oraș, condamnă faptele guvernului provisoriu și cere reîntorcerea prințului.

Constantinopol, 24 August. — O circulară a Porții declară că Turcia merge cu marile puteri în noua fază în care a intrat cesiunea bulgară.

St. Petersburg, 24 August. — Diarele spun că nimic nu lasă să se presupună că Rusia va lua parte într'un mod direct la împăciurea Bulgariei. „Nowoie Premja“ propune ca guvernul rusesc să trimită în Bulgaria un funcționar pentru a mântine ordinea. „Journal de l'Ordre“ și „Journal de St. Petersburg“ angajază pe Bulgari a se abține dela orice agitațiune, cari sunt de natură a împedica acțiunea marilor puteri, căci viitorul Bulgariei depinde de acesta.

Berlin, 24 August. — Impăratul a conferit baronului de Courcel, ambasadorul Franței, marele cordon al Vulturului Negru.

Silistra, 25 August. În cazul când principele Alexandru se va reîntorcede din Reni, po-

pulațiile din Bulgaria și Rumelia Orientală îl vor întâmpina pe marginea Dunărei și-l vor duce la Târnova, vechea Capitală a Bulgariei, unde îl vor proclama din nou principe al Bulgariei și al Rumeliei Orientale. (Tel. „V. Naț.“)

Rusciuc, 25 August. Trupele din garnisona acestui oraș, cari depuseseră jurământul pentru guvernul provisoriu, au revenit er într'un mod formal asupra acestui jurământ, declarând că ea rămâne credinciosă suveranului Bulgariei Alexandru I. (Tel. „V. Naț.“)

Rusciuc, 25 August. Ieri, d. Stambuloff, președintele camerei deputaților bulgari, a dat la Târnova un manifest în numele A. S. principelui Alexandru I, numind ca șef suprem al armatei pe d. locotenent-colonel Mutkuroff și chemând rezervele sub drapel.

Orașele Târnova, Noveci, Plevna, Gabruvo, Sistov, Nicopol, Vidin, Rusciuc, Silistria, Rasgrad, Varna, Șumla etc. precum și înțregă Rumelia Orientală nu recunosc guvernul provisoriu din Sofia. Totă armata a jurat în numele domnului Stambuloff. (Telegr. „Voinței Naționale“.)

(Sub rezervă). — 25 August. Agenția Havas din sorginte acreditată află că comandantul Yachtului princiar s'ind la Reni a telegrafat la Sofia: „Sosită Reni. Aștept instrucțiuni“. — Sofia ar fi răspuns: „Reîntorcede pe Prinț“. Acăsta ar da credință unei telegrame din Vidin, ce spune că contra-revoluțiunea e victorioasă în Sofia. Circulă scirea că Yachtul prințului ar fi fost dărit întorcându-se dela Reni.

București, 25 August. — „Românul“ află din isvor particular, că adunarea din Târnova a trimis o telegramă la Darmstadt principelui Alexandru de Hessa, tatăl principelui Bulgariei, prin care i se face cunoscut că poporul rumeliot, credincios prințului Alexandru, n'a recunoscut lovitura de stat din Sofia și că va lupta pentru redobândirea drepturilor sale.

O persoană în strânse legături cu diplomații germani, ne spune — dăce „Român.“ — că la Berlin lumea oficială este indignată de modul cum s'a tractat principele Alecsandru. Prusia, spuns aceea persoană, nu va îndura nici odată să se tracteze astfel un om care este în capul unui regiment prusian.

București, 25 August „Voința Națională“ află că d. locotenent-colonel Tiloff, din Rusciuc, a primit din Vidin, din partea d-lui colonel Libomski și a maiorului Usunoff, o telegramă că în curând vor trimite trupe la Sofia ca să restorne guvernul provisoriu. În 24 l. c. a sosit în București o deputațiune din Târnova pentru a primi pe principele Alexandru care se credea că va sosi în București. Deputațiunea s'a reîntors la Târnova.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.“)

PETERSBURG, 26 August. — Eri a ajuns prințul Alexandru la Reni, de unde a plecat mai departe prin Volocisk spre Austria, dăr nicădecum ca prizonier.

Scirile publicate de foile streine asupra si-

mente din Roma este un ciclu de picturi foarte emendate, pre cari Vasari le consideră ca primele lucrări ale lui Masaccio.

Se scie că el a petrecut în Florența dela anul 1420—1427, de aceea aceste lucrări ar trebui să fiă finite înainte de 1420, adică în al 18-lea an al etății sale, ceea ce cu greu ne lasă a presupune. Mai probabil e că Masaccio a fost pre acele timpuri cu Masolino în Roma, care era mai înaintat în etate și pe care Vasari îl și numește învățătorul lui. Acolo în S. Clemente se fi ajutat lui Masolino, care mai cu drept se poate considera de urzitorul acestor frescuri.

Asemenea a lucrat Masaccio și în Pisa, dăr și aceste lucrări au dispărut cu totul rămânând numai amintirea lor.

Cătră finele vieții sale, adică pre la anul 1427, acest mare artist a părăsit pentru totdeauna Florența și s'a așezat în Roma. Ce a făcut până la mărtea sa și cum a petrecut, nu se scie. Astfel Tommaso Guidi, care a trăit între împerejurările cele mai deplorabile, fără amic și însoțitor, fără binevoitor și protector, dispăre pentru totdeauna de pre orizontul artistic nefiind de nimenea deplăns.

Prin mărtea prematură a adevăratului întemeietor al direcțiunii moderne, pictura simte o pierdere foarte

mare. A trebuit să trecă mai multe decenii până ce dânsa er început a se recrea.

Astfel Tommaso în pictură, Brunelleschi în arhitectură și Ghiberti în sculptură, acești trei mari artiști sunt cei mai demni reprezentanți din secolul al 15-lea, adevăratele trei mărgăritare din începutul renascerei italiene.

Rar se întâmplă ca în Toscana, ca artele surori în unul și același timp, în unul și același oraș să se aibă fiacare cultivatorii ei, cari toți se fiă croitorii unei noue direcțiuni, toți se stea pe cea mai înaltă treptă a perfecțiunii lor, și căroră se le urmeze multe talente ce-i studiază și contemplă în folosul dezvoltării și perfecțiunii lor.

Și precum la Greci artele în o perioadă scurtă produc o plenitudine miraculoasă de opere, cari în privința perfecțiunii stau pe cea mai înaltă treptă, pre care geniul unei ființe pământescă se poate înălța, astfel sunt și artele în renascerea italiană, cari la început iau un avânt grandios, preparând terenul unui alt doilea Phidias și unui alt 2-lea Apelles, secerătorii celui mai splendid și glorios triumf.

Florența, în Iunie 1885.

tuațiunii în Bulgaria, apară cel puțin esagerate.

BUCUREȘTI, 26 August. — Yachtul s'a întors dela Reni, dăr nu se scie decât prințul se află pe bord. După cum spune „Voința Națională“, guvernul rus a refuzat debarcarea prințului pe teritoriul rusesc. Scirea că guvernul rus a lăsat liber pe prințul Alecsandru se confirmă Yachtul a părăsit Reni și a ajuns la Galați. Prințul a rămas în Reni și se dăce, că ar fi plecat er séra la Berlin sau la Darmstadt.

După o scire a „Agenției Havas“, comandantul Yachtului avea ordin să debarce pe principele în Reni, cu său fără consimțământul Rusiei. Prințul a cerut să fiă debarcat pe litoralul român.

Din Galați se telegrafiază, că guvernul rus a lăsat pe prințul să meargă unde vrea și că prințul așteaptă trenul cel mai d'apropo. Eri la amădi era prințul în Reni.

GIURGIU, 26 August. — O proclamațiune datată din Târnova și subscrisă de Stambuloff și Mutkuroff comunică, că Stambuloff a luat în mână în numele prințului Alexandru, guvernul provisoriu în Sofia, er Mutkuroff a fost numit comandant suprem al armatei dându-i-se totodată acestuia toate puterile civile și militare, de aceea fiacare trebuie să se supună ordinilor lui. Proclamațiunea provocă poporul și armata ca pe prințul Alexandru ales de popor să-l readucă érași pe tronul bulgar.

DIVERSE.

Un sfat pe di. — Podgoreni din județul R.-Sărat au obiceiul, spune „Gazeta Săteanului“, d'a lăsa vasele lor cu vin, ierna, afară când e gerul mai tare, pentru a alege vinul cel mai bun numit „inima butoiului său a vinului.“ Frigul înghețând apa din vin, alcoolul și celelalte elemente neinghețând se trag pe cep și se pun în vase deosebite. Acest vin e mult mai superior și se poate adeseori lua drept vin vechi fiind mai tare și mai gustos, de cât oricare. Acest procedeu natural se reproduce artificial pentru vinul prin mijlocul frigului industrial.

Metoda pentru conservarea fructelor. — Fundul lăzii în care trebuie să se pună fructele trebuie să fiă acoperit cu un strat de ipsos, apoi pe deasupra se pune un strat de fructe așa ca fiacare fruct să nu se atingă unul de altul; apoi un alt doilea rând de ipsos, și un rând de fructe și tot așa până se umple lada. Fructele alese pentru conservare trebuie să fiă întregi și bune. Se va îngriji apoi să se pui lada într'un loc unde temperatura să nu fiă mai jos de două grade sau trei grade deasupra lui zero. — („Curierul Balassan“).

Omul diiei la Viena. — În diiele acestea se grămadise pe piéta S-tului Stefan o mulțime de ómeni, cari se uitau cu mirare la vârful cel mai înalt al turnului unde fălăia stégul austriac. Acest fapt în sine n'ar fi fost de mirare, dăr modul cum ajunsese stégul acolo este aproape o minune și dovadă d'o îndrăsnelă fără esemplu. În timpul nopții dela 17 spre 18 August un reparator de turnuri, anume Josef Pircher se sui pe din afară d'a lungul paratonerului până la vârful turnului și acăta stégul, ce-l luase cu dânsul, pe crucea superioară. Câteva minute după miezul nopții, păzitorul turnului vedu o figură de om trecând pe diidul din afară al turnului. — „In numele lui Dumnezeu,“ strigă, deschidând ferestra, ce cauți aci? — „Am să pun un stég pe vârful turnului,“ fu răspunsul laconic. Păzitorul, inchipuinduși că are a face c'un lunatic, se grăbi a telegrafa la poliție și la stațiunea pompierilor. Se'nțelege că ómenii poliției și pompierii cu instrumentele lor de scăpare se adunară pe piéta S-tului Stefan, așteptând să vedă ce se va întâmpla și temându-se că nu vor recolta decât un cadavru. În fine, la două ore dimineața, îndrăsnitul escaladator se cobori în același mod cum se suise, mirându-se foarte mult d'a găsi atâtea pregătiri de prisos pentru primirea lui. La direcțiunea poliției, unde fu condus, declară că suindu-se pe turnul S-tului Stefan, n'avu nici un alt scop decât a acăta acolo în onórea diiei onomastice a împăratului un stég, pe care-l cumpărase în ajun și pe care îl va și cobori în același mod, decât i se va da voie. Pircher este în vârstă de 37 ani și cam schiop d'un picior; turnul S-tului Stefan are o înălțime de 146 metri și Pircher a executat suirea și coborirea lui în timp d'o oră și un sfert.

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena
din 24 Augustu st. n. 1886.

Rentă de aur 4%	108.70	Bonuri croato-slavone	105.—
Rentă de hârtie 5%	95.75	Despăgubire p. dijma de vinu ung.	100.25
Imprumutul căilor ferate ungare	154.50	Imprumutul cu premiu ung.	121.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	100.50	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	126.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtie austriacă	85.15
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	—	Renta de arg. austr.	85.45
Bonuri rurale ungare	101.—	Renta de aur austr.	120.50
Bonuri cu cl. de sortare 101.—	—	Losurile din 1860	141.—
Bonuri rurale Banat-Timșu	101.—	Acțiunile băncii austro-ungare	868.—
Bonuri cu cl. de sortare 101.—	—	Act. băncii de credit ung.	280.—
Bonuri rurale transilvane	105.—	Act. băncii de credit austr.	280.10
		Argintul — Galbin	—
		Impărătesc	5.93
		Napoleon-d'or	10.01
		Mărci 100 imp. germ.	61.75
		Londra 10 Livres sterlinge	126.20

Bursa de București.

Cota oficială dela 13 Augustu st. v. 1886.

Renta română (5%)	93 1/2	Cump.	vënd.
Renta rom. amort. (5%)	9 1/2		
convert. (6%)	88—		
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	32—		
Credit fonc. rural (7%)	103—		
" " (5%)	87—		
" " urban (7%)	100—		
" " (6%)	92—		
" " (5%)	82 1/2		
Banca națională a României 500 Lei	1020		
Ac. de asig. Dacia-Rom.	270		
" " Națională	215		
Aur contra bilete de bancă	14.—		14. 1/2
Bancnote austriace contra aur.	2.01		2.02

Cursul pieței Brașov

din 25 Augustu st. n. 1886.

Bancnote românești	Cump.	8.70	Vënd.	8.73
Argint românesc		8.65		8.70
Napoleon-d'or		9.97		10.—
Lire turcesc		11.27		11.30
Imperial		10.26		10.29
Galbeni		5.88		5.92
Scrisurile fonc. » Albina »		100.50		101.50
Ruble Rusesci		121. 1/2		122. 1/2
Discontul		7—10 %		pe an.

Nr. 1581
1876.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de învățător ordinăru sistemisatū la scōla elementarā comunālă, cu limba de propunere romānă, din Măgura, pe lângă unū salarū anualū de 300 fl. v. a. și afară de aceea pentru cuartirū și grădină 100 fl. v. a. — se escrie prin acēsta concursu. Provoce pe toți aceia, cari ar dori sē ocupe acestū postū, ca până la 10 Septemvre 1886 sē-și trimită la mine concursele lorū prin respectivulū inspectorū comitatensū de scōle, fiindū scrise cu mână propriā în limba romānă și maghiara și provēdute cu timbru de 50 cr. Afară de aceea concursele au sē fiā provēdute cu testimoniu de preparandiā, documentū despre posederea limbei maghiare, precum și despre ocupațiunea de până acuma, și în fine atestatū medicalū și de moralitate.

Bistrița, 17 Augustu 1886.

Iuliu Havas m. p.
inspectorū regescū de scōle.

3—3

Avisu d-lorū abonați!

Rugămū pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei sē binevoiascā a scrie pe cuponulū mandatului postalū și numerii de pe fășia sub care au primitū dijarulū nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou sē binevoiascā a scrie adresa lămuritū și sē arate și posta ultimā. ADMINISTRE. „GAZ. TRANS“

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potū face cu începerea dela 1 și 15 ale fiecărei luni, mai ușorū prin mandate postale.

Adresele ne rugămū a ni se trimitē esactū arătându-se și posta ultimā.

PREȚULŪ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni	3 fl. —
„ șese luni	6 fl. —
„ unū anū	12 fl. —

Pentru România și străinătate.

pe trei luni	10 franci
„ șese luni	20 „
„ unū anū	40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

CANCELARIA NEGRUȚIU.

în Gherla — Sz. Ujvár — (Transilvania.)

DESCHIDE ABONAMENTE PE ANULŪ 1886 LA:

„Amiculū Familiei.“ Diarū beletristicū și enciclopedict-literarū cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și a 15-a și a luniē în numerii câte 2—3 cōle; și va publica poesii, romanuri, novele, schițe, piese teatrale, studii sociale, asticolū scientifici, amēnunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețul de abonamentū pe anulū întregū e 4 fl. pentru Romānia 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

„Preotulū Romānū.“ Diarū bisericescū, scolasticū și literarū. Va eși în broșuri lunare câte 2 3/4—3 1/4 cōle; și va publica articuli din sfera tuturorū sciințelorū teologice și între acestea de predici pe Dumineci, sērbători și diverse ocațiuni, mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. Prețul de abonamentū pe anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Abonații primesc unele premii de valōre și-și potū procura cu prețuri forte reduse tōte opurile din edițiā noastră.

Colectanții primescū gratis alū patrulea exemplarū.

Totū acolo au apărutū și sē află de vëndare:

- Biblioteca „Săteanului Român.“ Cartea I. II., III., IV. cuprindū materii forte interesante și amusante. Prețul la tōte patru 1 fl.; câte una deosebitū 30 cr.
- Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amusante. Prețul 30 cr.
- Carmen Sylva. Prelegere publicā tinutā în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoară, prof. gimn. Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Preț. 15 cr.
- Colectā de Recepte din economiā, industriā, comerțiu și chemie, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.
- Apologiā. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. Partea I. Paulū Hunfalvy despre cronica lui Georgiu Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.
- Renascerea limbei romānescī în vorbire și scriere, invederitā și aprețiatā de Dr. Gregoriu Silași. Broșura I., II., III. Prețul broșurii I., II. câte 40 cr.; broșura III. 30 cr. Tōte trei impreună costā 1 fl.
- Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. G. Borgovanū. Prețul 15 cr.
- Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.
- Trandafiri și viorele, poesii populare culese și adnotate de Ioanū Popū Reteganulū. Unū volumū din 14 cōle. Prețul 60 cr.
- Ifigenia în Aulida. Tragediā în 5 acte, după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.
- Ifigenia în Tauria. Tragediā în 5 acte, după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.
- Branda sēu nunta fatalā. Schițe din emigrarea lui Dragoș. Novelā istoricā naționalā. Prețul 20 cr.
- Elū trebuie sē se însōre. Novelā de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

- Puterea amorului. Nuvelā de Paulina C. Z. Rovinarū. Prețul 20 cr.
- Numerii 76 și 77. Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețul 30 cr.
- Herman și Dorotea, după W. de Goethe, traducțiune liberā de Constantin Morar. Prețul 50 cr.
- Economia pentru scōlele populare de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.
- Petulantulū. Comediā în 5 acte, după Aug. Kotzebue, tradusā de Ioanū St. Șuluțiu. Prețul 30 cr.
- Probitatea în copilăriā. Schiță din sfera educațiunii, după Ernest Legouve, membru alū academiēi franceze. Prețul 10 cr.
- Nu mē uita. Colectiune de versuri funebrele, urmate de iertăciuni, epitații ș. a. Prețul 50 cr.
- Tesaurulū dela Petrosa sēu Cloșca cu puilū ei de aur. Studiu arhiologicū, de Dionisiu O. Olinescu. Prețul 20 cr.
- Indreptarū teoreticū și practicū pentru învățământul intuitivū în folosul elevilorū normalū (preparandiali), alū învățătorilorū și alū altorū bărbați de scōlă, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Gherla. Imprimeria „Aurora.“ 1885. Prețul unui exemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. Acestū opū cu devisa: „Totū ce putemū arēta, sē arētămū pruncilorū!“ — este dedicatū a plăpândorilorū și invēțătorilorū, plăpândei generațiunii a plăpândorilorū și alorū bărbaiți de scōlă, a aceluī poporū, ce s'a luptatū mai multū pentru limbā decātū pentru viețā. Edițiunea acestui manualū în octavū mare cuprindēndū 341 pagine, tiparū garmondū e frumōsā și tare plăcutū ochiului. În modesta noastră literaturā pedagogicā, nu aflāmū nici unū opū, nici unū manualū întocmitū după lipsele scōlelorū nōstre în mēsurā, în care este acesta; și trebuie sē constatāmū cu

- plăcere, că autorulū la redactarea acestui manualū a desvolatū multū zelū impreună cu o rarā diligență intențiune sincerā insoțitā de unū studiu seriosū și îndelungatū prin ce s'a făcutū demnū de lauda și sprijinirea publicului romānū, mai alesū a celorū în prima linie interesatī, cărora nu hesitamū nici unū momentū a-lū recomanda cu tōtā căldura.
- Manualū de gramatica limbei romāne pentru scōlele populare în trei cursuri, de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năsēudū. Prețul 30 cr.
- Manualū de stupăritū, de Ioanū Costinu. Cu 36 figurī explicative. Prețul cu porto francatū 70 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

- Miculū Mărgăritarū sufletescū. Cărticicā de rugăciuni și cântări bisericesci frumōși ilustratā, pentru prunci scolarī de ambe sexele. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exemplarū broșuratū e 15 cr. legatū 22 cr. legatū în pânză 26 cr.; 50 de exemplare broșate 6 fl., legate 9 fl., legate în pânză 12 fl.; 100 exemplare broșurate 10 fl., legate 17 fl., legate în pânză 22 fl.
- Cărticicā de rugăciuni și cântări pentru prunci scolarī de ambe sexele. Cu mai multe icōne frumōse. Prețul unui exemplarū trimisū franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl. 100 exemplare 5 fl. (Edițiune pentru greco-catolicī și altā edițiune pentru greco-orientali. Sē se noteze: care edițiune sē cere.)
- Visulū prē santei vergure Maria, a Născētoarei de Dumnedeu, urmatū de mai multe rugăciuni frumōse. Cu mai multe icōne frumōse. Prețul unui exemplarū trimisū franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Totū acolo sē plătescū cu prețuri urcate acțiile dela „Albina“ și „Furnica“ și cu prețurile originale acțiile dela

„Ardeleana“, „Mureșiana“, „Timișana“ și „Economulū.“

7—20